

Förordning om krisberedskap och höjd beredskap;

SFS 2006:942

Utkom från trycket
den 28 juni 2006

utfärdad den 14 juni 2006.

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelser

1 § Bestämmelserna i denna förordning syftar till att statliga myndigheter genom sin verksamhet skall minska sårbarheten i samhället och utveckla en god förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

2 § Denna förordning innehåller föreskrifter som dels reglerar krisberedskapen, dels ansluter till vad som föreskrivs i lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.

Bestämmelserna i denna förordning skall tillämpas bara om något annat inte följer av lag eller annan förordning.

3 § Bestämmelserna i 5–22 och 33–34 §§ gäller för statliga myndigheter under regeringen, med undantag av Regeringskansliet, kommittéväsendet och Försvarmakten. För utlandsmyndigheterna tillämpas bestämmelserna endast i den utsträckning som bestäms i föreskrifter som meddelas av Regeringskansliet.

Definitioner

4 § I denna förordning avses med krisberedskap: förmågan att genom utbildning, övning och andra åtgärder samt genom den organisation och de strukturer som skapas före, under och efter en kris förebygga, motstå och hantera krissituationer, och säkra kryptografiska funktioner: kryptografiska funktioner godkända av Försvarmakten.

Samverkan och samordning

5 § Varje myndighet, vars ansvarsområde berörs av en krissituation, skall vidta de åtgärder som behövs för att hantera konsekvenserna av denna. Myndigheterna skall samverka och stödja varandra vid en sådan krissituation.

Geografiskt områdesansvar

6 § Det geografiska områdesansvaret på lokal nivå regleras i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och vid höjd beredskap.

7 § Länsstyrelsen skall inom sitt geografiska område i fråga om sådana situationer som avses i 9 § vara en sammanhållande funktion mellan lokala aktörer, som exempelvis kommuner, landsting och näringsliv, och den nationella nivån, samt verka för att:

- regionala risk- och sårbarhetsanalyser sammanställs,
- nödvändig samverkan inom länet och med närliggande län sker kontinuerligt,
- under en kris samordna verksamhet mellan kommuner, landsting och myndigheter,
- informationen till allmänheten och företrädare för massmedia under sådana förhållanden samordnas, och
- efter beslut av regeringen prioritera och inrikta statliga och internationella resurser som ställs till förfogande.

Samverkansområden

8 § För att främja en helhetssyn i planeringen för krisberedskap och höjd beredskap skall planeringen för de myndigheter som anges i bilagan till denna förordning bedrivas inom samverkansområden. Samverkansområdena anges i bilagan.

Krisberedskapsmyndigheten får vid behov besluta att även andra myndigheter skall ingå i eller stödja arbetet i samverkansområdena.

Krisberedskapsmyndigheten skall, i samverkan med de myndigheter som ingår i samverkansområdena, utveckla formerna för arbetet i områdena. Krisberedskapsmyndigheten skall vidare årligen lämna en redogörelse för och en bedömning av arbetet som bedrivits inom områdena till Regeringskansliet. Redogörelsen och bedömningen skall lämnas vid samma tidpunkt som årsredovisningen.

Förberedelser för och verksamhet under krissituationer**Risk- och sårbarhetsanalys**

9 § Varje myndighet skall i syfte att stärka sin egen och samhällets krisberedskap årligen analysera om det finns sådan sårbarhet eller sådana hot och risker inom myndighetens ansvarsområde som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom området.

Vid denna analys skall myndigheten särskilt beakta

1. situationer som uppstår hastigt, oväntat och utan förvarning, eller en situation där det finns ett hot eller en risk att ett sådant läge kan komma att uppstå,
2. situationer som kräver brådskande beslut och samverkan med andra aktörer,
3. att de mest nödvändiga funktionerna kan upprätthållas i samhällsviktig verksamhet, och

4. förmågan att hantera mycket allvarliga situationer inom myndighetens ansvarsområde.

Myndigheten skall värdera och sammanställa resultatet av arbetet i en risk- och sårbarhetsanalys. En redovisning baserad på analysen skall lämnas till Regeringskansliet, med kopia till Krisberedskapsmyndigheten, och innefatta myndighetens planerade åtgärder samt bedömning av behov av ytterligare åtgärder. Denna redovisning skall lämnas in vid samma tidpunkt som årsredovisningen.

Utbildning och övning

10 § Varje myndighet skall ansvara för att personalen vid myndigheten får den utbildning och övning som behövs för att den skall kunna lösa sina uppgifter i samband med krissituationer. En planlagd utbildnings- och övningsverksamhet i syfte att uppnå detta mål skall genomföras.

Särskilt ansvar för krisberedskapen

11 § Myndigheterna som anges i bilagan till denna förordning, länsstyrelserna samt i övrigt de andra myndigheter som regeringen meddelar föreskrifter om eller beslutar efter förslag från Krisberedskapsmyndigheten har ett särskilt ansvar för att planera och vidta förberedelser för att skapa förmåga att hantera en kris och för att förebygga sårbarheter och motstå hot och risker.

Myndigheterna skall särskilt

1. samverka med länsstyrelserna i deras roll som områdesansvarig myndighet,
2. samverka med övriga statliga myndigheter, kommuner, landsting, sammanlutningar och näringsidkare som är berörda,
3. beakta det samarbete som sker inom Europeiska Unionen och internationella forum i frågor som rör samhällets krisberedskap,
4. beakta behovet av forsknings- och utvecklingsinsatser och annan kunskapsinhämtning såsom erfarenhetsåterföring av inträffade händelser,
5. beakta säkerhetskraven för de tekniska system som är nödvändiga för att myndigheterna skall kunna utföra sitt arbete, och
6. beakta behovet av deltagande i det samhällsgemensamma radiokommunikationssystemet för skydd och säkerhet som förvaltas av Krisberedskapsmyndigheten.

Tjänsteman i beredskap

12 § Krisberedskapsmyndigheten skall till Regeringskansliet årligen lämna förslag till vilka myndigheter som har ett sådant ansvar att de bör ha en skyldighet att ha en tjänsteman i beredskap med uppgift att initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera vid allvarliga kriser. Förslaget skall lämnas vid samma tidpunkt som årsredovisningen.

Ledningsfunktion

13 § Krisberedskapsmyndigheten skall till Regeringskansliet årligen lämna förslag till vilka myndigheter som har ett sådant ansvar att de bör ha en skyldighet att ha förmåga att vid en kris, som berör myndighetens ansvarsområde eller medför behov av samverkan med annan myndighet, omgående kunna upprätta en ledningsfunktion avseende bland annat samordning och information. Förslaget skall lämnas vid samma tidpunkt som årsredovisningen.

Rapportering

14 § Myndigheter med ansvar enligt 11 § skall, när en situation som avses i 9 § andra stycket uppstår, hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen, tillståndet, den förväntade utvecklingen och tillgängliga resurser inom respektive ansvarsområde samt om vidtagna och planerade åtgärder.

15 § Varje myndighet skall på uppmaning av Regeringskansliet eller Krisberedskapsmyndigheten lämna information till de funktioner som har till uppgift att ta fram en nationell samlad lägesuppfattning.

Beredskapsplanering och åtgärder vid höjd beredskap

Myndigheternas beredskapsplanering

16 § Varje myndighet skall i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. I myndigheternas planering för totalförsvaret skall det ingå att myndigheten under höjd beredskap skall fortsätta sin verksamhet så långt det är möjligt med hänsyn till tillgången på personal och förhållandena i övrigt.

Myndigheternas planering för totalförsvaret skall ske i samverkan med de statliga myndigheter, kommuner, landsting, sammanslutningar och näringsidkare som är berörda.

17 § Personal som är anställd hos en myndighet och som inte tas i anspråk i totalförsvaret i övrigt får, med stöd av anställningsavtalet, krigsplaceras vid myndigheten.

Personal som är krigsplacerad vid myndigheten med stöd av anställningsavtalet och personal som kan komma att beordras att tjänstgöra hos någon annan myndighet än den där den är anställd, skall genom myndighetens försorg ges skriftligt besked om sin krigsplacering eller avsedda tjänstgöring. Beskedet skall innehålla uppgift om inställelseplats.

Särskilt ansvar inför och vid höjd beredskap

18 § Av bilagan till denna förordning framgår vilka myndigheter som har ett ansvar att vidta de förberedelser som krävs inom respektive ansvarsområde vid höjd beredskap (bevakningsansvariga myndigheter). Dessa myndigheter skall särskilt

1. planera för att kunna anpassa verksamheten inför en förändrad säkerhetspolitisk situation,

2. genomföra den omvärldsbevakning och de risk- och sårbarhetsanalyser samt de utvecklingsinsatser som krävs för att myndigheten skall klara sina uppgifter vid höjd beredskap,

3. ta ut, utbilda och öva berörd personal för myndighetens verksamhet vid höjd beredskap om dessa aktiviteter inte kan anstå till en skärpt säkerhetspolitisk situation, och

4. av medel anvisade för höjd beredskap anskaffa de förnödenheter och den utrustning som myndigheten behöver för att klara sina uppgifter vid höjd beredskap om denna anskaffning inte kan anstå till en skärpt säkerhetspolitisk situation.

19 § De bevakningsansvariga myndigheterna skall vid höjd beredskap i första hand inrikta sin verksamhet på uppgifter som har betydelse för totalförsvaret. Den fredstida verksamheten skall om möjligt upprätthållas i normal omfattning.

20 § Vid höjd beredskap skall de bevakningsansvariga myndigheterna hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen inom respektive ansvarsområde samt om vidtagna och planerade åtgärder.

21 § En bevakningsansvarig myndighet ansvarar för att dator- och kommunikationssystem uppfyller sådana säkerhetskrav att myndighetens uppgifter kan utföras på ett tillfredsställande sätt även under höjd beredskap.

22 § Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Försvarets högskolan, Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets pliktverk och Fortifikationsverket skall lämna Försvarsmakten det underlag som den behöver för att kunna fullgöra sin informationsskyldighet enligt 8 § förordningen (2000:555) med instruktion för Försvarsmakten.

Hur beslut om höjd beredskap tillkännages

23 § Att beredskapen i Sverige höjts till skärpt eller högsta beredskap tillkännages, förutom på det sätt som föreskrivs i 4 § lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar, i ljudradion och televisionen. Om det råder högsta beredskap i hela landet, kan regeringen besluta att detta skall tillkännages även genom beredskapslarm.

24 § Beredskapslarm ges på anläggningar för utomhusalarmering genom trettio sekunder långa signaler med femton sekunders uppehåll mellan signalerna under sammanlagt fem minuter.

Åtgärder vid höjd beredskap

25 § När beredskapen höjts, skall Försvarsmakten krigsorganiseras i den omfattning som regeringen bestämmer. Vid beredskapslarm skall hela Försvarsmakten krigsorganiseras.

26 § När beredskapen höjts, skall de bevakningsansvariga myndigheterna vidta åtgärder enligt 19–22 och 33 §§.

I lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap finns bestämmelser om vilka åtgärder kommuner och landsting skall vidta vid höjd beredskap. Vid högsta beredskap skall kommuner och landsting övergå till krigsorganisation.

Vid beredskapslarm skall kommuner och landsting samt de trossamfund och andra enskilda organisationer och de näringsidkare som enligt överenskommelse eller på annan grund är skyldiga att fortsätta sin verksamhet i krig övergå till krigsorganisation.

27 § Vid beredskapslarm skall följande författningar omedelbart tillämpas i sin helhet:

- lagen (1939:299) om förbud i vissa fall mot överlåtelse eller upplåtelse av fartyg m.m.,
- lagen (1940:176) med vissa bestämmelser om fraktfart med svenska fartyg,
- lagen (1957:684) om betalningsväsendet under krigsförhållanden,
- kungörelsen (1960:516) med tillämpningsföreskrifter till lagen (1940:176) med vissa bestämmelser om fraktfart med svenska fartyg,
- lagen (1962:627) om vissa åtgärder för utnyttjande av vattenkraft vid krig m.m.,
- krigshandelslagen (1964:19),
- förfogandelagen (1978:262),
- ransoneringslagen (1978:268),
- lagen (1979:1088) om gränsövervakningen i krig m.m.,
- arbetsrättsliga beredskapslagen (1987:1262),
- lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.,
- prisregleringslagen (1989:978),
- förordningen (1991:1195) om det offentliga skolväsendet under krig och vid krigsfara m.m.,
- förordningen (1991:1269) om verksamheten vid statliga skolor under krig och vid krigsfara,
- lagen (1992:1402) om undanförelse och förstöring,
- lagen (1994:2077) om arbetsförmedlingstvång,
- lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m., och
- lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m.

Beredskapslarm medför vidare att 54–59 §§ förordningen (2002:864) med länsstyrelseinstruktion omedelbart skall tillämpas.

28 § Vid beredskapslarm skall

1. motorreparationstjänsten börja sin verksamhet enligt förordningen (2000:754) om motorreparationstjänsten och

2. byggnads- och reparationsberedskapen börja sin verksamhet enligt förordningen (1989:205) om byggnads- och reparationsberedskapen.

29 § Beredskapslarm innebär föreskrift om allmän tjänsteplikt enligt 6 kap. 1 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

Beredskapslarm innebär vidare föreskrift enligt 1 § förordningen (1982:314) om utnyttjande av Kustbevakningen inom Försvarsmakten.

Beredskapslarm innebär även förordnande enligt 2 § lagen (1940:176) med vissa bestämmelser om fraktfart med svenska fartyg samt förordnande enligt 4 kap. 1 § sjötrafikförordningen (1986:300).

30 § Beredskapslarm innebär order till den som är krigsplacerad inom totalförsvaret enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt eller på annan grund att omedelbart inställa sig till tjänstgöring enligt krigsplaceringsorder eller motsvarande handling. Beredskapslarm innebär också att egendom som tagits ut i fredstid med stöd av förordningen (1992:391) om uttagning av egendom för totalförsvarets behov omedelbart skall tillhandahållas i enlighet med tidigare lämnade uttagningsbesked.

Säkra kryptografiska funktioner

31 § Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Kustbevakningen, Förvarshögskolan, Totalförsvarets forskningsinstitut, Fortifikationsverket, Totalförsvarets pliktverk, Krisberedskapsmyndigheten och Regeringskansliet skall ha säkra kryptografiska funktioner.

Krisberedskapsmyndigheten beslutar vilka övriga myndigheter som skall ha säkra kryptografiska funktioner.

Krisberedskapsmyndigheten beslutar även vilka företag som efter överenskommelse skall få tillgång till säkra kryptografiska funktioner och svarar för att dessa företag tilldelas sådana. Krisberedskapsmyndigheten får därutöver ingå avtal om tilldelning med kommuner och organisationer som har behov av säkra kryptografiska funktioner.

32 § Försvarsmakten svarar för att Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Förvarshögskolan, Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets pliktverk och Fortifikationsverket tilldelas säkra kryptografiska funktioner.

Krisberedskapsmyndigheten svarar för att Kustbevakningen, Regeringskansliet samt övriga myndigheter som har behov av att skydda information tilldelas säkra kryptografiska funktioner.

33 § Myndigheter som tilldelats säkra kryptografiska funktioner skall under normal kontorstid kunna ta emot och sända krypterade meddelanden.

När en situation av den omfattning som avses i 9 § andra stycket uppstår och vid höjd beredskap skall myndigheterna kunna ta emot och sända krypterade meddelanden även under icke kontorstid.

Krisberedskapsmyndigheten, eller annars, efter samråd med Krisberedskapsmyndigheten, annan myndighet som har behov av information, skall ingå överenskommelse med sådant företag, sådan kommun eller organisation som tilldelats system med stöd av 31 § tredje stycket om när krypterade meddelanden skall kunna tas emot och sändas.

Verkställighetsföreskrifter

34 § Krisberedskapsmyndigheten får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av 16–21 samt 33 §§ (i den mån höjd beredskap avses), utom i fråga om Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Kustbevakningen, Försvårshögskolan, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket.

Denna förordning träder i kraft den 1 september 2006, då förordningen (2002:472) om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap upphör att gälla.

På regeringens vägnar

LENI BJÖRKLUND

Helena Lindberg
(Försvarsdepartementet)

Bilaga

Förteckning över samverkansområden och myndigheter som har särskilt ansvar inom områdena

Samverkansområden	Myndigheter med särskilda uppgifter inom samverkansområdena	Myndighet med ansvar enligt 11 §	Myndighet med ansvar enligt 18 §
Teknisk infrastruktur	Affärsverket svenska kraftnät	x	x
	Elsäkerhetsverket	x	x
	Krisberedskapsmyndigheten	x	x
	Livsmedelsverket	x	x
	Post- och telestyrelsen	x	x
	Statens energimyndighet	x	x
	Styrelsen för psykologiskt försvar	x	x
Transporter	Banverket	x	x
	Luftfartsstyrelsen	x	x
	Sjöfartsverket	x	x
	Vägverket	x	x
	Statens energimyndighet	x	x

Samverkans- områden	Myndigheter med särskilda uppgifter inom samverkans- områdena	Myndighet med ansvar enligt 11 §	Myndighet med ansvar enligt 18 §
Farliga ämnen	Kustbevakningen	x	x
	Livsmedelsverket	x	x
	Rikspolisstyrelsen	x	x
	Smittskyddsinstitutet	x	x
	Socialstyrelsen	x	x
	Statens jordbruksverk	x	x
	Statens kärnkraftinspektion	x	x
	Statens räddningsverk	x	x
	Statens strålskyddsinstitut	x	x
	Statens veterinärmedicinska anstalt	x	x
	Tullverket	x	x
	Krisberedskapsmyndigheten	x	x
Ekonomisk säkerhet	Finansinspektionen	x	x
	Försäkringskassan	x	x
	Riksgäldskontoret	x	x
	Skatteverket	x	x
	Tullverket	x	x
Geografiskt områdesansvar	Länsstyrelserna	x	x
	Krisberedskapsmyndigheten	x	x
Skydd, undsätt- ning och vård	Kustbevakningen	x	x
	Luftfartsstyrelsen	x	x
	Rikspolisstyrelsen	x	x
	Sjöfartsverket	x	x
	Socialstyrelsen	x	x
	Statens räddningsverk	x	x
Tullverket	x	x	

